

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

16. juli 2020 (*)

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – asylpolitik – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32/EU – artikel 14 og 34 – forpligtelse til at tilbyde en ansøger om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes en afgørelse om afvisning – tilsidesættelse af forpligtelsen i første instans – følger«

I sag C-517/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland) ved afgørelse af 27. juni 2017, indgået til Domstolen den 28. august 2017, i sagen:

Milkiyas Addis

mod

Bundesrepublik Deutschland,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, og dommerne I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilesič (refererende dommer) og C. Lycourgos,

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: fuldmægtig M. Krausenböck,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. januar 2020,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Milkiyas Addis ved Rechtsanwältin K. Müller,
- Bundesrepublik Deutschland ved M. Henning og A. Horlamus, som befuldmægtigede,
- den tyske regering først ved J. Möller, T. Henze og R. Kanitz, derefter ved J. Möller og R. Kanitz, som befuldmægtigede,
- den belgiske regering ved M. Jacobs, C. Van Lul, C. Pochet og F. Bernard, som befuldmægtigede,
- den tjekkiske regering ved M. Smolek, J. Vlácil og A. Brabcová, som befuldmægtigede,
- den franske regering ved D. Colas, E. de Moustier og E. Armoët, som befuldmægtigede,

- den ungarske regering ved M.Z. Fehér, G. Tornyai og M.M. Tátrai, som befuldmægtigede,
- den nederlandske regering ved K. Bulterman og C.S. Schillemans, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved C. Ladenburger og M. Condou-Durande, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 19. marts 2020, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 12, stk. 1, i Rådets direktiv 2005/85/EF af 1. december 2005 om minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne (EUT 2005, L 326, s. 13) og artikel 14, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 60, herefter »proceduredirektivet«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Milkiyas Addis og Bundesrepublik Deutschland (Forbundsrepublikken Tyskland) vedrørende lovligheden af en afgørelse truffet af Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (forbundskontoret for migration og flygtninge, Tyskland) (herefter »Bundesamt«), hvorved Milkiyas Addis blev nægtet asyl.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2005/85

- 3 Ifølge artikel 1 i direktiv 2005/85 havde dette til formål at fastsætte minimumsstandarder for procedurerne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus.
- 4 Direktivets artikel 12 med overskriften »Personlig samtale« bestemte:
»1. Inden den besluttende myndighed træffer afgørelse, skal asylansøgeren tilbydes en personlig samtale om sin asylansøgning med en person, der i henhold til den nationale lovgivning er kompetent til at forestå en sådan samtale.
[...]
2. En personlig samtale kan undlades:
 - a) hvis den besluttende myndighed kan træffe en positiv afgørelse på grundlag af de foreliggende bevismidler, eller

- b) hvis den kompetente myndighed allerede har holdt et møde med ansøgeren med henblik på at bistå denne med at udfylde ansøgningen og forelægge de væsentlige oplysninger i forbindelse med ansøgningen [...], eller
- c) hvis den besluttende myndighed på grundlag af en fuldstændig gennemgang af de oplysninger, ansøgeren har indgivet, betragter ansøgningen som grundløs i sager, hvor de omstændigheder, der er nævnt i artikel 23, stk. 4, litra, a), c), g), h), og j), gør sig gældende.

3. En personlig samtale kan også undlades, hvis en sådan ikke er praktisk mulig, navnlig hvis den kompetente myndighed mener, at ansøgeren er uegnet eller ude af stand til at deltage i en samtale på grund af omstændigheder, som den pågældende ikke selv er herre over. I tvivlstilfælde kan medlemsstaterne kræve en læge- eller psykologerklæring.

Hvis medlemsstaten ikke giver ansøgeren mulighed for en personlig samtale i henhold til dette stykke eller eventuelt den person, over for hvem der består forsørgerpligt, skal der gøres en rimelig indsats for at give ansøgeren eller den person, over for hvem der består forsørgerpligt, mulighed for at fremlægge yderligere oplysninger.

4. Det forhold, at der ikke finder en personlig samtale sted i henhold til denne artikel, forhindrer ikke den besluttende myndighed i at træffe afgørelse om en asylansøgning.

5. Det forhold, at der ikke finder en personlig samtale sted i henhold til stk. 2, litra b) og c), samt stk. 3, har ikke negativ indvirkning på den besluttende myndigheds afgørelse.

6. Uanset artikel 20, stk. 1, kan medlemsstaterne, når de tager stilling til asylansøgningen, tage i betragtning, at ansøgeren er udeblevet fra den personlige samtale, medmindre vedkommende havde en gyldig grund til at udeblive.«

5 Nævnte direktivs artikel 25 med overskriften »Ansøgninger, der kan afvises« bestemte i stk. 2:

»Medlemsstaterne kan afvise en asylansøgning i henhold til denne artikel, hvis:

a) en anden medlemsstat har givet flygtningestatus

[...]«

Proceduredirektivet

6 Ved proceduredirektivet blev direktiv 2005/85 omarbejdet.

7 16., 18., 22., 29. og 32. betragtning til proceduredirektivet har følgende ordlyd:

»(16) Det er væsentligt, at der i alle ansøgninger om international beskyttelse træffes afgørelse på grundlag af de faktiske omstændigheder og i første instans af myndigheder, hvis personale har den relevante viden eller har modtaget den nødvendige uddannelse i spørgsmål vedrørende international beskyttelse.

[...]

(18) Både medlemsstaterne og ansøgerne om international beskyttelse har interesse i, at der træffes hurtig afgørelse om ansøgninger om international beskyttelse, dog således at det ikke sker på bekostning af udførelsen af en korrekt og fuldstændig sagsbehandling.

[...]

- (22) Det er endvidere i både medlemsstaternes og ansøgernes interesse at sikre en korrekt anerkendelse af behovet for international beskyttelse allerede i første instans. [...]

[...]

- (29) Visse ansøgere kan have behov for særlige proceduremæssige garantier, bl.a. på grund af alder, køn, seksuel orientering, kønsidentitet, handicap, alvorlig sygdom, mentale forstyrrelser eller som følge af tortur, voldtægt eller andre alvorlige former for psykologisk, fysisk eller seksuel vold. Medlemsstaterne bør bestræbe sig på at identificere ansøgere, der har behov for særlige proceduremæssige garantier, inden der træffes afgørelse i første instans. [...]

[...]

- (32) For at sikre reel lighed mellem kvindelige og mandlige ansøgere bør behandlingsprocedurerne være kønssensitive. Navnlig bør de personlige samtaler være tilrettelagt på en sådan måde, at både kvindelige og mandlige ansøgere har mulighed for at tale om deres tidligere erfaringer i tilfælde, hvor der er tale om kønsbaseret forfølgelse. [...]

- 8 Ifølge proceduredirektivets artikel 1 har dette til formål at fastsætte fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9).

- 9 Proceduredirektivets artikel 2 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

- b) »ansøgning om international beskyttelse« eller »ansøgning«: en anmodning, der indgives af en tredjelandstatsborger eller statsløs om beskyttelse fra en medlemsstat, hvor der er grundlag for at antage, at ansøgeren søger om flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, og vedkommende ikke udtrykkeligt anmoder om anden form for beskyttelse, der ikke er omfattet af direktiv [2011/95], og som kan søges særskilt

[...]

- f) »besluttende myndighed«: enhver domstolslignende eller administrativ instans i en medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgninger om international beskyttelse, og som er kompetent til at træffe afgørelse i første instans i sådanne sager

[...]

- 10 Proceduredirektivets artikel 4, der har overskriften »Ansvarlige myndigheder«, foreskriver:

»1. Medlemsstaterne udpeger med henblik på alle procedurer en besluttende myndighed, der skal være ansvarlig for en hensigtsmæssig behandling af ansøgningerne i overensstemmelse med dette direktiv. Medlemsstaterne sikrer, at en sådan myndighed råder

over de fornødne midler, herunder et tilstrækkeligt antal kompetente ansatte, til at varetage sine opgaver i overensstemmelse med direktivet.

[...]

3. Medlemsstaternes sikrer, at den besluttende myndigheds personale, jf. stk. 1, er behørigt uddannet. [...] Personer, der forestår samtaler med ansøgere i henhold til dette direktiv, skal også have erhvervet generelt kendskab til problemer, der kan have negativ indvirkning på ansøgernes evne til at deltage i samtalen som f.eks. tegn på, at ansøgeren tidligere kan have været udsat for tortur.

[...]«

- 11 Proceduredirektivets kapitel II med overskriften »Grundlæggende principper og garantier« indeholder direktivets artikel 6-30.
- 12 Direktivets artikel 12 med overskriften »Garantier for ansøgere« fastsætter:

»1. I forbindelse med de procedurer, der er omhandlet i kapitel III, sikrer medlemsstaterne, at enhver ansøger nyder følgende garantier:

[...]

- b) hvis det er nødvendigt, får stillet en tolk til rådighed med henblik på forelæggelsen af sagen for de kompetente myndigheder. Medlemsstaterne betragter det som nødvendigt at stille en tolk til rådighed, i det mindste når ansøgeren deltager i en samtale i henhold til artikel 14-17 og artikel 34, og der ikke kan sikres kommunikation uden tolk. [...]

[...]«

- 13 Det nævnte direktivs artikel 14, der har overskriften »Personlig samtale«, bestemmer:

»1. Inden den besluttende myndighed træffer afgørelse, skal ansøgeren tilbydes en personlig samtale om sin ansøgning om international beskyttelse med en person, der i henhold til national ret er kompetent til at forestå en sådan samtale. Personlige samtaler om substansen i en ansøgning om international beskyttelse forestås af den besluttende myndigheds personale. Dette afsnit berører ikke artikel 42, stk. 2, litra b).

Såfremt et stort antal tredjelandstatsborgere eller statsløse samtidigt søger om international beskyttelse, og det derfor i praksis er umuligt for den besluttende myndighed at afholde samtaler om substansen i hver ansøgning i rette tid, kan medlemsstaterne beslutte, at en anden myndigheds personale midlertidigt inddrages i afholdelsen af sådanne samtaler. I så fald skal den pågældende anden myndigheds personale modtage relevant uddannelse på forhånd, [...]

[...]

2. En personlig samtale om substansen i ansøgningen kan undlades, når:

- a) den besluttende myndighed kan træffe en positiv afgørelse med hensyn til flygtningestatus på grundlag af de foreliggende bevismidler, eller
- b) den besluttende myndighed mener, at ansøgeren er uegnet eller ude af stand til at deltage i en samtale på grund af omstændigheder, som vedkommende ikke selv er herre over. I tvivlstilfælde konsulterer den besluttende myndighed en sundhedsperson

for at fastslå, om den tilstand, der medfører, at ansøgeren er uegnet eller ude af stand til at deltage i samtalen, er forbigående eller af varig karakter.

Hvis der ikke afholdes nogen personlig samtale i henhold til litra b) eller eventuelt med den person, over for hvem der består forsørgerpligt, skal der gøres en rimelig indsats for at give ansøgeren eller den person, over for hvem der består forsørgerpligt, mulighed for at fremlægge yderligere oplysninger.

3. Det forhold, at der ikke finder en personlig samtale sted i henhold til denne artikel, forhindrer ikke, at den besluttende myndighed træffer afgørelse om en ansøgning om international beskyttelse.

4. Det forhold, at der ikke finder en personlig samtale sted i henhold til stk. 2, litra b), har ikke negativ indvirkning på den besluttende myndigheds afgørelse.

5. Uanset artikel 28, stk. 1, kan medlemsstaterne, når de tager stilling til en ansøgning om international beskyttelse, tage det forhold i betragtning, at ansøgeren er udeblevet fra den personlige samtale, medmindre vedkommende havde en gyldig grund til at udeblive.«

14 Samme direktivs artikel 15 med overskriften »Krav til en personlig samtale« foreskriver:

»1. En personlig samtale finder normalt sted, uden at der er andre familiemedlemmer til stede, medmindre den besluttende myndighed finder det nødvendigt af hensyn til en tilfredsstillende sagsbehandling, at der er andre familiemedlemmer til stede.

2. En personlig samtale skal finde sted under forhold, der sikrer passende fortrolighed.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at personlige samtaler finder sted under forhold, som giver ansøgerne mulighed for at give en fyldestgørende redegørelse for grundene til deres ansøgning. Til det formål skal medlemsstaterne:

a) sikre, at den person, som skal forestå samtalen, er kompetent til at tage hensyn til de personlige og generelle omstændigheder i forbindelse med ansøgningen, herunder ansøgerens kulturelle oprindelse, køn, seksuel orientering, kønsidentitet eller sårbarhed

b) så vidt muligt lade samtalen med ansøgeren forestå af en person af samme køn, hvis ansøgeren anmoder herom, medmindre den besluttende myndighed har grund til at tro, at en sådan anmodning skyldes grunde, der ikke har at gøre med ansøgerens vanskelighed ved at fremlægge grundene for sin ansøgning udførligt

c) vælge en tolk, der kan sikre en tilfredsstillende kommunikation mellem ansøgeren og den person, der forestår samtalen. Kommunikationen skal finde sted på det sprog, som ansøgeren foretrækker, medmindre der er et andet sprog, som ansøgeren forstår og kan kommunikere klart på. Så vidt muligt sørger medlemsstaterne for en tolk af samme køn, hvis ansøgeren anmoder herom, medmindre den besluttende myndighed har grund til at tro, at en sådan anmodning skyldes grunde, der ikke har at gøre med ansøgerens vanskelighed ved at fremlægge grundene for sin ansøgning udførligt

d) sikre, at den person, der forestår samtalen om substansen i en ansøgning om international beskyttelse, ikke bærer uniform fra militær eller retshåndhævende myndigheder

e) sikre, at samtaler med mindreårige foregår på en børnevenlig måde.

4. Medlemsstaterne kan fastsætte regler om tredjeparters tilstedeværelse under den personlige samtale.«

15 Proceduredirektivets kapitel III med overskriften »Procedurer i første instans« indeholder direktivets artikel 31-43.

16 Det nævnte direktivs artikel 33 med overskriften »Ansøgninger, der kan afvises« foreskriver i stk. 2:

»Medlemsstaterne kan udelukkende afvise en ansøgning om international beskyttelse, hvis:

a) en anden medlemsstat har indrømmet international beskyttelse

[...]«

17 Samme direktivs artikel 34, der har overskriften »Særlige regler for samtalen om ansøgningens antagelse til behandling«, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne tillader, at ansøgerne fremsætter deres synspunkter til anvendelsen af de i artikel 33 anførte begrundelser i deres særlige situation, inden den besluttende myndighed træffer afgørelse om antagelse af ansøgningen om international beskyttelse til behandling. Med henblik herpå afholder medlemsstaterne en personlig samtale om ansøgningens antagelse til behandling. Medlemsstaterne må kun gøre en undtagelse i henhold til artikel 42 i tilfælde af en fornyet ansøgning.

[...]

2. Medlemsstaterne kan fastsætte, at ansatte ved andre myndigheder end den besluttende myndighed forestår den personlige samtale om antagelse af ansøgningen om international beskyttelse til behandling. I sådanne tilfælde sikrer medlemsstaterne, at disse ansatte på forhånd modtager den fornødne grunduddannelse, navnlig hvad angår den internationale menneskerettighedslovgivning, Unionens asylregler og samtaleteknikker.«

18 Proceduredirektivets kapitel V med overskriften »Klageadgang« indeholder som eneste bestemmelse dette direktivs artikel 46 med overskriften »Retten til effektive retsmidler«, der bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at ansøgere har ret til effektive retsmidler ved en domstol eller et domstolslignende organ i forbindelse med følgende:

a) en afgørelse, der er truffet om deres ansøgning om international beskyttelse, herunder en afgørelse:

i) om at betragte en ansøgning som grundløs hvad angår flygtningestatus og/eller subsidiær beskyttelsesstatus

ii) om afvisning i henhold til artikel 33, stk. 2

[...]

3. For at efterkomme stk. 1 sikrer medlemsstaterne, at effektive retsmidler omfatter en fuldstændig og ex-nunc-undersøgelse af både faktiske og retlige omstændigheder, [...]

[...]

19 Proceduredirektivets artikel 51, stk. 1, fastsætter:

»Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 1-30, artikel 31, stk. 1 og 2 og stk. 6-9, artikel 32-46, artikel 49 og 50 og bilag I senest den 20. juli 2015. De underretter straks Kommissionen herom.«

20 Direktivets artikel 52, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne anvender de i artikel 51, stk. 1, omhandlede love og administrative bestemmelser i forbindelse med ansøgninger om international beskyttelse, der er indgivet, og i forbindelse med procedurer for fratagelse af international beskyttelse, der er indledt efter den 20. juli 2015 eller en tidligere dato. Ansøgninger, der er indgivet inden den 20. juli 2015, og procedurer for fratagelse af flygtningestatus, der er indledt inden denne dato, er omfattet af love og administrative bestemmelser, der er vedtaget i henhold til direktiv [2005/85].«

21 Proceduredirektivets artikel 53, stk. 1, bestemmer:

»Direktiv [2005/85] ophæves for de medlemsstater, der er bundet af nærværende direktiv, med virkning fra den 21. juli 2015, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag II, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret af direktivet.«

22 Proceduredirektivet trådte i overensstemmelse med dets artikel 54, stk. 1, i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*, som fandt sted den 29. juni 2013.

Tysk ret

23 § 24 i Asylgesetz (asylloven) i den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen (herefter »AsylG«), bestemmer i stk. 1:

»[Bundesamt] klarlægger sagens faktiske omstændigheder og indsamler de nødvendige beviser. [...] Bundesamt forestår en personlig samtale med udlændingen. Samtalen kan undlades, hvis [Bundesamt] har til hensigt at anerkende udlændingen som asylberettiget, eller hvis udlændingen ifølge egne oplysninger er indrejst fra et sikkert tredjeland [...]

24 AsylG's § 29 med overskriften »Ansøgninger, der kan afvises« bestemmer i stk. 1:

»En asylansøgning afvises, hvis

[...]

2. en anden medlemsstat af Den Europæiske Union allerede har indrømmet udlændingen international beskyttelse [...]

[...]

25 AsylG's § 77, stk. 1, første punktum, fastsætter:

»I sager, der er omfattet af denne lov, skal retten foretage sin bedømmelse på grundlag af de faktiske og retlige omstændigheder, der forelå på tidspunktet for det sidste retsmøde; træffes afgørelsen uden mundtlig forhandling, er tidspunktet, hvor afgørelsen træffes, afgørende.«

- 26 § 46 i Verwaltungsverfahrgesetz (lov om almindelig forvaltningsproces, herefter »VwVfG«) bestemmer:
- »En forvaltningsafgørelse, der ikke er ugyldig [...], kan ikke kræves annulleret alene med den begrundelse, at den er blevet vedtaget i strid med bestemmelser om procedure, form eller stedlig kompetence, når det er åbenbart, at tilsidesættelsen ikke har haft indvirkning på afgørelsens indhold.«
- 27 § 86 i Verwaltungsgerichtsordnung (lov om forvaltningsretspleje) bestemmer i stk. 1:
- »Retten undersøger de faktiske omstændigheder ex officio; parterne konsulteres i denne forbindelse. Den er ikke bundet af parternes argumenter og anmodninger om beviser.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 28 Sagsøgeren i hovedsagen, der erklærer at være statsborgere i Eritrea, indrejste i Tyskland i september 2011 og ansøgte om at få tildelt flygtningestatus dér. Som følge af at hans fingre var lemlæstede, kunne søgninger i Eurodacdatabasen ikke i første omgang føre til en identifikation.
- 29 Selv om sagsøgeren i hovedsagen under en samtale den 1. december 2011 havde oplyst, at han ikke tidligere havde befundet sig i en anden medlemsstat, viste undersøgelsen af hans fingeraftryk, som blev optaget i juni 2012, imidlertid, at han allerede havde indgivet en asylansøgning i Italien i løbet af 2009. Idet de kompetente italienske myndigheder var blevet opfordret til at tilbagetage den pågældende, svarede de den 8. januar 2013, at han havde opnået flygtningestatus i Italien, således at tilbagetagelsen af ham, eftersom asylproceduren var afsluttet, kun kunne ske i henhold til en tilbagetagelsesaftale og ikke i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne (EUT 2003, L 50, s. 1). Den 26. februar 2013 meddelte de italienske myndigheder Bundespolizeipräsidium (forbundspolitidirektoratet, Tyskland), at sagsøgeren i hovedsagen havde fået tilladelse til at vende tilbage til Italien.
- 30 Ved afgørelse af 18. februar 2013 fastslog Bundesamt, at sagsøgeren i hovedsagen som følge af, at han var indrejst i Tyskland fra et sikkert tredjeland, nemlig Italien, ikke havde ret til asyl i Tyskland, og traf bestemmelse om, at han skulle udvises til Italien.
- 31 Ved dom af 15. april 2013 gav Verwaltungsgericht Minden (forvaltningsdomstolen i Minden, Tyskland) ikke sagsøgeren medhold i sit søgsmål til prøvelse af denne afgørelse.
- 32 Ved dom af 19. maj 2016 annullerede Oberverwaltungsgericht Münster (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Münster, Tyskland), for hvilken sagsøgeren i hovedsagen havde iværksat appel, udvisningsafgørelsen, men forkastede i øvrigt appellen. Den nævnte ret anførte, at den pågældende med rette var blevet nægtet asyl i Tyskland, eftersom han var ankommet fra et »sikkert tredjeland«, i det foreliggende tilfælde Italien, hvor han ikke risikerede at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i artikel 3 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet den 4. november 1950 i Rom. Den nævnte ret fandt derimod, at foranstaltningen om udvisning til Italien var ulovlig, eftersom det ikke var godtgjort, at Den Italienske Republik fortsat var rede til at tilbagetage sagsøgeren i hovedsagen, efter at den opholdstilladelse og det rejsedokument, som de italienske myndigheder havde udstedt til ham, var udløbet den 5. februar 2015.

- 33 Sagsøgeren i hovedsagen har iværksat appel til prøvelse af denne dom ved Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland). Han har bl.a. gjort gældende, at Bundesamt ikke havde ret til at undlade at afholde en personlig samtale med ham, før det traf afgørelsen af 18. februar 2013. Eftersom han blev anerkendt som flygtning i en anden medlemsstat, og da der ikke er truffet en afgørelse om afvisning i henhold til artikel 25, stk. 2, litra a), i direktiv 2005/85, kunne hans ansøgning om international beskyttelse ikke afslås med den begrundelse, at han var indrejst i Tyskland fra et sikkert tredjeland.
- 34 Forbundsrepublikken Tyskland er af den opfattelse, at sagsøgeren i hovedsagens asylansøgning under alle omstændigheder skal afvises i henhold til AsylG's § 29, stk. 1, nr. 2), hvis indhold for så vidt angår den situation, hvor en ansøger allerede har opnået flygtningestatus i en anden medlemsstat, svarer til artikel 25, stk. 2, litra a), i direktiv 2005/85 og proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, litra a), som har erstattet det. Forpligtelsen til at afholde en samtale med sagsøgeren i hovedsagen er ikke blevet tilsidesat, eftersom den manglende personlige samtale i de tilfælde, der er omhandlet i denne bestemmelse, i henhold til artikel 12, stk. 4, i direktiv 2005/85 ikke var til hinder for, at den kompetente myndighed kunne tage stilling til en asylansøgning.
- 35 Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) har fastslået, at Bundesamt ikke kunne nægte at behandle den asylansøgning, der var indbragt for det, med den begrundelse, at sagsøgeren i hovedsagen kom fra et sikkert tredjeland. Eftersom national ret skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retten, kan et sikkert tredjeland nemlig kun være et land, der ikke er en EU-medlemsstat. Det skal derfor afgøres, om den i hovedsagen omhandlede afgørelse kan anses for at være et afslag, der er givet på grundlag af, at asylansøgningen skal afvises i medfør af AsylG's § 29, stk. 1, nr. 2).
- 36 Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) er i denne sammenhæng af den opfattelse, at det er nødvendigt at fastlægge, hvilke konsekvenser en tilsidesættelse af forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren om international beskyttelse en personlig samtale som fastsat i artikel 12, stk. 1, i direktiv 2005/85, har for lovligheden af en sådan afgørelse om afvisning, når ansøgeren under retssagen har mulighed for at fremlægge alle de forhold, der taler imod afgørelsen om afvisning, og når disse forhold ikke kan føre til, at denne afgørelse materielt ændres af retlige grunde. Den forelæggende ret har bl.a. anført, at Bundesamt har truffet den i hovedsagen omhandlede afgørelse uden først at have hørt den pågældende om oplysninger, der var indsendt af de italienske myndigheder, eller om den påtænkte afvisning af hans asylansøgning.
- 37 Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) har anført, at den procedure, som Bundesamt valgte, tilsidesatte den pligt til at afholde en personlig samtale med sagsøgeren i hovedsagen, der er fastsat i artikel 12 i direktiv 2005/85, idet ingen af undtagelserne i denne bestemmelse finder anvendelse i det foreliggende tilfælde. Det samme gælder, når proceduredirektivets artikel 14 og artikel 34, stk. 1, anvendes. Det skal derfor afgøres, om de undtagelser, der er fastsat i artikel 12, stk. 2 og 3, i direktiv 2005/85 og i proceduredirektivets artikel 14, stk. 2, er udtømmende, eller om EU-retten, henset til medlemsstaternes procesautonomi, tillader, at disse kan fastsætte andre undtagelser.
- 38 I denne henseende har Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) anført, at en manglende samtale i henhold til VwVfG's § 46 udgør en mindre uregelmæssighed, når det er åbenbart, at en sådan manglende samtale ikke havde nogen indvirkning på indholdet af den trufne afgørelse. Dette er tilfældet i den foreliggende sag, eftersom en afgørelse om afvisning i henhold til AsylG's § 29, stk. 1, nr. 2), er en afgørelse, hvor der ikke er noget skøn, i forbindelse med hvilken Bundesamt og

forvaltningsdomstolene er forpligtet til ex officio at prøve den omhandlede sag og til at undersøge alle betingelserne for anvendelsen af retsreglen, herunder de uskrevne betingelser. Henset til den fuldstændige domstolsprøvelse, der foretages af forvaltningsdomstolene, og den omstændighed, at disse selv indrømmer ansøgerne retten til at blive hørt, opvejes den manglende personlige samtale under den administrative procedure således af den høring, der afholdes under den efterfølgende retslige procedure.

- 39 På denne baggrund har Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er [proceduredirektivets] artikel 14, stk. 1, henholdsvis den foregående ordning i artikel 12, stk. 1, første punktum, i direktiv [2005/85] til hinder for anvendelse af en national bestemmelse, hvorefter en manglende personlig samtale med ansøgeren i forbindelse med asylmyndighedens afslag på en asylansøgning i henhold til hjemmelen i [proceduredirektivets] artikel 33, stk. 2, litra a), henholdsvis den foregående ordning i artikel 25, stk. 2, litra a), i direktiv [2005/85], ikke fører til ophævelse af dette afslag på grund af den manglende høring, såfremt ansøgeren ved en anfægtelse for domstolene har lejlighed til at gøre alle omstændigheder, der taler mod et afslag, gældende, og ansøgningen heller ikke under hensyntagen til disse omstændigheder kan afgøres anderledes i materiel henseende?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

- 40 Den forelæggende ret har anmodet Domstolen om at undergive den foreliggende sag en fremskyndet procedure i henhold til artikel 105, stk. 1, i Domstolens procesreglement. Til støtte for sin anmodning har den forelæggende ret i det væsentlige gjort gældende, at det må formodes, at Bundesamt og de tyske forvaltningsdomstole på nuværende tidspunkt skal tage stilling til tusindvis af sager, hvori der i det mindste delvis er tale om de samme spørgsmål som dem, der rejses i forbindelse med denne præjudicielle forelæggelse, og som på grund af denne forelæggelse ikke kan afgøres endeligt.
- 41 Det følger af procesreglementets artikel 105, stk. 1, at Domstolens præsident efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, kan beslutte at undergive en sag en fremskyndet procedure, der fraviger bestemmelserne i det nævnte reglement, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt.
- 42 I nærværende sag besluttende Domstolens præsident den 13. september 2017, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, at afslå den i nærværende doms præmis 40 omhandlede anmodning fra den forelæggende ret. Beslutningen blev begrundet i den omstændighed, at den af den forelæggende ret anførte begrundelse, som samme ret også gjorde gældende i de sager, der gav anledning til dom af 19. marts 2019, Ibrahim m.fl. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219), ikke kunne godtgøre, at de betingelser, der er fastsat i procesreglementets artikel 105, stk. 1, var opfyldt i forbindelse med nærværende sag (jf. i denne retning kendelse afsagt af Domstolens præsident den 14.7.2017, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17 og C-319/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:561, præmis 17-21, og af 19.9.2017, C-438/17, Magamadov, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:723, præmis 15-19).
- 43 Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 26. september 2017 er den nærværende sag blevet forenet med sagerne C-540/17 og C-541/17, Hamed og Omar, med henblik på den skriftlige og mundtlige forhandling samt dommen. Denne bestemmelse om forening blev ophævet ved afgørelse af 14. maj 2019 afsagt af Domstolens præsident, idet de

spørgsmål, der begrundede den nævnte forening, var blevet trukket tilbage af den forelæggende ret efter afsigelsen af dom af 19. marts 2019, Ibrahim m.fl. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219), på hvilke nærværende sag såvel som sagerne C-540/17 og C-541/17, Hamed og Omar, var blevet udsat.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 44 Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den forelæggende ret i henhold til AsylG's § 77, stk. 1, første punktum, skal basere sin afgørelse i tvisten i hovedsagen på den faktiske og retlige situation, der forelå på tidspunktet for det sidste retsmøde ved denne ret eller, i mangel af et retsmøde, på tidspunktet for tvistens afgørelse. Den nævnte ret synes således at anvende de nationale bestemmelser til gennemførelse af proceduredirektivet, herunder de bestemmelser, der dels vedrører den personlige samtale med ansøgeren, dels den afvisningsgrund, der er indeholdt i proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, litra a). En sådan øjeblikkelig anvendelse, herunder af sidstnævnte bestemmelse, på ansøgninger, der er indgivet inden den 20. juli 2015, og som endnu ikke er blevet endeligt afgjort, er tilladt i henhold til proceduredirektivets artikel 52, stk. 1, når ansøgeren, som i tvisten i hovedsagen, allerede af en anden medlemsstat har fået tildelt flygtningestatus og ikke kun en subsidiær beskyttelse (jf. i denne retning dom 19.3.2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219, præmis 74, og kendelse af 13.11.2019, Hamed og Omar, C-540/17 og C-541/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:964, præmis 30).
- 45 Under disse omstændigheder skal det forelagte spørgsmål forstås således, at det nærmere bestemt ønskes oplyst, om proceduredirektivets artikel 14, stk. 1, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en tilsidesættelse af forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes en afgørelse om afvisning på grundlag af dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), ikke fører til annullation af denne afgørelse, og at sagen henvises til den besluttende myndighed, når ansøgeren i forbindelse med retssagen har mulighed for at fremsætte alle sine argumenter mod den nævnte afgørelse, og disse argumenter ikke vil kunne ændre samme afgørelse.
- 46 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes for det første, at proceduredirektivet utvetydigt fastsætter forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes afgørelse om den pågældendes ansøgning.
- 47 Proceduredirektivets artikel 14, stk. 1, fastsætter således i lighed med, hvad der var fastsat i artikel 12, stk. 1, i direktiv 2005/85, at ansøgeren, inden den besluttende myndighed træffer afgørelse, skal tilbydes en personlig samtale om sin ansøgning om international beskyttelse med en person, der i henhold til national ret er kompetent til at forestå en sådan samtale. Denne forpligtelse, der er en del af de grundlæggende principper og garantier i disse direktivers kapitel II, gælder såvel for afgørelser om antagelse til behandling som for afgørelser vedrørende realiteten.
- 48 Den omstændighed, at den nævnte forpligtelse også finder anvendelse på afgørelser om antagelse til behandling, er i øvrigt nu udtrykkeligt bekræftet i proceduredirektivets artikel 34 med overskriften »Særlige regler for samtalen om ansøgningens antagelse til behandling«, der i stk. 1 foreskriver, at medlemsstaterne, inden den besluttende myndighed træffer afgørelse om antagelse af ansøgningen om international beskyttelse til behandling, tillader, at ansøgerne fremsætter deres synspunkter til anvendelsen af de i artikel 33 anførte begrundelser i deres særlige situation, og at medlemsstaterne med henblik herpå afholder en personlig samtale om ansøgningens antagelse til behandling.

- 49 Såfremt den besluttende myndighed påtænker at afvise en ansøgning om international beskyttelse i henhold til den i proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, litra a), omhandlede grund, har den personlige samtale om ansøgningens antagelse til behandling til formål ikke alene at give ansøgeren mulighed for at blive hørt med hensyn til, om den pågældende rent faktisk har fået indrømmet international beskyttelse af en anden medlemsstat, men især muligheden for at redegøre for alle de forhold, der kendetegner vedkommendes særlige situation med henblik på, at denne myndighed kan udelukke, at denne ansøger, hvis den pågældende overføres til en anden medlemsstat, udsættes for en alvorlig risiko for at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 50 Det bemærkes i denne forbindelse, at proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, litra a), ifølge Domstolens praksis er til hinder for, at en medlemsstat udøver den i denne bestemmelse fastsatte mulighed for at afvise en ansøgning om international beskyttelse med den begrundelse, at en anden medlemsstat allerede har indrømmet ansøgeren en sådan beskyttelse, når de forventelige levevilkår, som ansøgeren vil leve under i sin egenskab af person med denne beskyttelsesstatus i denne anden medlemsstat, ikke udsætter den pågældende for en alvorlig risiko for at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4 (jf. i denne retning dom af 19.3.2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219, præmis 101, og kendelse af 13.11.2019, Hamed og Omar, C-540/17 og C-541/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:964, præmis 43).
- 51 I denne forbindelse har Domstolen allerede fastslået, at den af chartrets artikel 4 påkrævede særligt høje alvorstærskel er oversteget, når ligegyldighed fra en medlemsstats myndigheders side har til følge, at en person, der er fuldstændig afhængig af offentlig hjælp, af grunde, som er uafhængige af den pågældendes vilje og personlige valg, lider alvorlige materielle afsavn, der ikke gør det muligt for den pågældende at dække sine mest basale behov, såsom behovet for at brødføde sig, vaske sig og have en bopæl, og som vil udgøre et indgreb i personens fysiske eller mentale tilstand eller stille personen i en dårlig forfatning, der er i strid med den menneskelige værdighed (dom af 19.3.2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219, præmis 90, og kendelse af 13.11.2019, Hamed og Omar, C-540/17 og C-541/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:964, præmis 39).
- 52 Når en medlemsstats myndigheder råder over oplysninger, der er blevet fremlagt af ansøgeren med henblik på at godtgøre, at en sådan risiko foreligger i den medlemsstat, der allerede har indrømmet den pågældende internationale beskyttelse, er disse myndigheder forpligtede til på grundlag af objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger og i lyset af den i EU-retten sikrede norm for beskyttelse af de grundlæggende rettigheder at vurdere, hvorvidt der foreligger reelle mangler, der er systemiske eller generelle, eller som berører visse persongrupper (jf. analogt dom af 19.3.2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 og C-438/17, EU:C:2019:219, præmis 88, og kendelse af 13.11.2019, Hamed og Omar, C-540/17 og C-541/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:964, præmis 38). I øvrigt kan det ikke helt udelukkes, at en ansøger om international beskyttelse kan godtgøre, at der foreligger særlige omstændigheder, der er særegne for den pågældende, og som i tilfælde af en overførsel til den medlemsstat, der allerede har indrømmet vedkommende international beskyttelse, som følge af dennes særlige sårbarhed vil udsætte denne for en risiko for en behandling, der er i strid med chartrets artikel 4 (jf. analogt dom af 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, præmis 95).
- 53 Det følger heraf, at vurderingen af en sådan risiko skal foretages efter at have givet ansøgeren mulighed for at fremlægge alle oplysninger, navnlig af personlig art, der kan bekræfte at en sådan risiko foreligger.

- 54 Den personlige samtale om, hvorvidt ansøgningen kan antages til behandling, som fastsat i proceduredirektivets artikel 14, stk. 1, og artikel 34, stk. 1, er således af afgørende betydning for at sikre, at dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), faktisk anvendes i fuld overensstemmelse med chartrets artikel 4. Denne samtale gør det nemlig muligt for den besluttende myndighed at vurdere ansøgerens særlige situation og dennes grad af sårbarhed, ligesom det gør det muligt for denne myndighed at sikre sig, at ansøgeren er blevet opfordret til at fremlægge alle de oplysninger, der kan godtgøre, at en overførsel til den medlemsstat, der allerede har indrømmet vedkommende international beskyttelse, ville udsætte denne for en risiko for en behandling, der er i strid med denne artikel 4.
- 55 For det andet skal det konstateres, at proceduredirektivets artikel 34, stk. 1, præciserer, at medlemsstaterne kun må gøre en undtagelse i henhold til dette direktivs artikel 42 fra reglen om, at de skal afholde en personlig samtale med ansøgeren om, hvorvidt dennes ansøgning om international beskyttelse kan antages til behandling, når der er tale om en fornyet ansøgning. Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen, at tvisten i hovedsagen ikke er et sådant tilfælde.
- 56 Det skal derfor for det tredje undersøges, om tilsidesættelsen under proceduren i første instans for den besluttende myndighed af forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren om international beskyttelse en personlig samtale, som fastsat i nævnte direktivs artikel 14 og 34, nødvendigvis skal medføre annullation af afgørelsen om afslag og hjemvisning af sagen til denne myndighed.
- 57 Eftersom proceduredirektivet ikke udtrykkeligt regulerer retsvirkningerne af en tilsidesættelse af denne forpligtelse, henhører disse, således som alle de procesdeltagere, der har afgivet indlæg, har anført, under national ret, for så vidt som de nationale bestemmelser, der finder anvendelse i denne henseende, er af samme grad som dem, som borgerne i lignende situationer nyder godt af i henhold til national ret (ækvivalensprincippet), og det ikke i praksis er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve rettighederne i henhold til Unionens retsorden (effektivitetsprincippet) (jf. analogt dom af 10.9.2013, G. og R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).
- 58 For så vidt angår ækvivalensprincippet skal det fastslås, at Domstolen ikke råder over nogen oplysninger, der kan rejse tvivl om, hvorvidt en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede er forenelig med dette princip.
- 59 Hvad angår effektivitetsprincippet og dermed spørgsmålet om, hvorvidt anvendelsen af VwVG's § 46 på den i hovedsagen omhandlede kontekst i praksis ville gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til proceduredirektivet, bemærkes, at den omstændighed, at EU-lovgiver inden for rammerne af dette direktiv har valgt at fastsætte dels en klar og udtrykkelig forpligtelse for medlemsstaterne til at tilbyde ansøgeren om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes afgørelse om den pågældendes ansøgning, dels et udtømmende katalog af undtagelser til denne forpligtelse, vidner om den grundlæggende betydning, som EU-lovgiver tillægger en sådan personlig samtale i forhold til asylproceduren.
- 60 Den omstændighed, at en personlig samtale i henhold til proceduredirektivets artikel 14, stk. 1, og artikel 34, stk. 1, skal tilbydes ansøgeren under proceduren i første instans, inden den besluttende myndighed træffer afgørelse om vedkommendes ansøgning, har derudover til formål allerede i første instans at sikre en korrekt fastlæggelse af denne ansøgers behov for international beskyttelse i den pågældende medlemsstat, hvilket, således som det er fremhævet i 18. og 22. betragtning til dette direktiv, både er i denne medlemsstats og den

nævnte ansøgers interesse, for så vidt som det navnlig bidrager til målet om en hurtig behandling.

- 61 I denne forbindelse skal det bemærkes, at der i proceduredirektivet foretages en sondring mellem på den ene side den »besluttende myndighed«, der i direktivets artikel 2, litra f), er defineret som »enhver domstolslignende eller administrativ instans i en medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgninger om international beskyttelse, og som er kompetent til at træffe afgørelse i første instans i sådanne sager«, og på den anden side den »domstol eller [d]et domstolslignende organ«, der er omhandlet i direktivets artikel 46, og som har ansvar for klageprocedurer. Derudover fremgår det af 16. og 22. betragtning til direktivet samt af dets artikel 4 og generelle opbygning, at den behandling af en ansøgning om international beskyttelse, der foretages af en administrativ eller domstolslignende retsinstans, som råder over særlige midler og et på området specialiseret personale, udgør en væsentlig fase i de ved nævnte direktiv indførte fælles procedurer (dom af 25.7.2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, præmis 103 og 116).
- 62 Domstolen har ikke desto mindre allerede haft lejlighed til at fastslå, at det i proceduredirektivets artikel 46, stk. 3, fastsatte krav om en fuldstændig og ex-nunc-undersøgelse af både faktiske og retlige omstændigheder ligeledes kan vedrøre de grunde til at afvise en ansøgning om international beskyttelse, der er omhandlet i dette direktivs artikel 33, stk. 2, når national ret tillader det. For det tilfælde, at den retsinstans, for hvilken en sag er indbragt, påtænker at efterprøve en afvisningsgrund, der ikke er blevet behandlet af den besluttende myndighed, skal retsinstansen foretage en høring af ansøgeren med henblik på at gøre det muligt for denne personligt og på et sprog, som den pågældende behersker, at fremsætte sine synspunkter til anvendelsen af den nævnte grund i den pågældendes særlige situation (dom af 25.7.2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, præmis 130).
- 63 Det følger nødvendigvis heraf, at det i princippet ligeledes er muligt for den ret, for hvilken sagen er indbragt, at foretage en høring af ansøgeren vedrørende anvendeligheden af en af de afvisningsgrunde, der er fastsat i proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, på den pågældendes særlige situation, når afgørelsen om afslag er baseret på denne grund, men når den besluttende myndighed ikke forinden har givet ansøgeren mulighed for at blive hørt herom i forbindelse med en personlig samtale.
- 64 I denne henseende skal det imidlertid bemærkes, at den ret, som ansøgeren i henhold til proceduredirektivets artikel 14 og 34 har til i forbindelse med en personlig samtale at kunne redegøre for sit synspunkt med hensyn til anvendeligheden af en sådan afvisningsgrund på den pågældendes særlige situation, ledsages af specifikke garantier, der har til formål at sikre effektiviteten af denne ret.
- 65 Det fremgår således af proceduredirektivets artikel 15, stk. 2 og 3, at den personlige samtale skal finde sted under forhold, der sikrer passende fortrolighed, og som giver ansøgerne mulighed for at give en fyldestgørende redegørelse for grundene til deres ansøgning. Hvad navnlig angår sidstnævnte punkt forpligter proceduredirektivets artikel 15, stk. 3, litra a), medlemsstaterne til at sikre, at den person, som skal forestå samtalen, er kompetent til at tage hensyn til de personlige og generelle omstændigheder i forbindelse med ansøgningen, herunder ansøgerens kulturelle oprindelse, køn, seksuel orientering, kønsidentitet eller sårbarhed. Det nævnte direktivs artikel 15, stk. 3, litra b), kræver for sit vedkommende, at medlemsstaterne så vidt muligt lader samtalen med ansøgeren forestå af en person af samme køn, hvis ansøgeren anmoder herom, medmindre den besluttende myndighed har grund til at tro, at en sådan anmodning skyldes grunde, der ikke har at gøre med ansøgerens vanskelighed ved at fremlægge grundene for sin ansøgning udførligt. Desuden pålægger samme direktivs artikel 15, stk. 3, litra c), medlemsstaterne at vælge en tolk, der kan sikre en

tilfredsstillende kommunikation mellem ansøgeren og den person, der forestår samtalen, med henblik på at fuldbringe ansøgerens ret i henhold til proceduredirektivets artikel 12, stk. 1, litra b), til, hvis det er nødvendigt, at få stillet en tolk til rådighed med henblik på forelæggelsen af den pågældendes sag. Hvad angår sidstnævntes artikel 15, stk. 3, litra e), pålægger denne bestemmelse medlemsstaterne at sikre, at samtaler med mindreårige foregår på en børnevenlig måde.

- 66 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 106, 109 og 115 i forslaget til afgørelse, viser den omstændighed, at EU-lovgiver ikke har begrænset sig til i proceduredirektivets artikel 14 og 34 at fastsætte en forpligtelse til at tilbyde ansøgeren en personlig samtale, men ligeledes har valgt at pålægge medlemsstaterne specifikke og detaljerede regler med hensyn til den måde, hvorpå denne samtale skal gennemføres, den afgørende betydning, som EU-lovgiver tillægger ikke alene selve afholdelsen af en sådan samtale, men også under hvilke forhold samtalen skal afholdes, idet overholdelsen heraf udgør en forudsætning for gyldigheden af en afgørelse, der fastslår, at en asylansøgning skal afvises.
- 67 Det fremgår i øvrigt af 29. og 32. betragtning til proceduredirektivet, at sådanne forhold bl.a. har til formål at sikre, at alle ansøgere ud fra deres køn og særlige situation nyder godt af passende proceduremæssige garantier. Det er således i forhold til ansøgerens særlige situation og i hvert enkelt tilfælde, at det skal afgøres, hvilke af de nævnte forhold, der finder anvendelse på den pågældende.
- 68 Under disse omstændigheder ville det være uforeneligt med proceduredirektivets effektive virkning, og navnlig dets artikel 14, 15 og 34, hvis den ret, der behandler retssagen, kunne stadfæste en afgørelse, der er truffet af den besluttende myndighed i strid med forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren en personlig samtale om sin ansøgning om international beskyttelse, uden selv at høre ansøgeren under overholdelse af de grundlæggende betingelser og garantier, der finder anvendelse i den foreliggende sag.
- 69 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 103 i forslaget til afgørelse, ville ansøgerens ret til en personlig samtale under forhold, der sikrer passende fortrolighed, og som giver ansøgeren mulighed for at fremlægge grundene for sin ansøgning udførligt, herunder de forhold, der taler for, at ansøgningen kan antages til realitetsbehandling, nemlig ikke være sikret på noget tidspunkt under asylproceduren, hvilket ville tilsidesætte en garanti, som EU-lovgiver anser for at være grundlæggende i forbindelse med denne procedure.
- 70 Det fremgår ganske vist af Domstolens praksis, at det, for at en tilsidesættelse af retten til forsvar kan medføre, at den afgørelse, der er truffet i slutningen af den administrative procedure, annulleres, principielt er nødvendigt, at proceduren kunne føre til et andet resultat, såfremt den pågældende fejl ikke havde foreligget (jf. dom af 10.9.2013, G. og R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis). Denne retspraksis kan imidlertid ikke overføres på tilsidesættelse af proceduredirektivets artikel 14, 15 og 34. For det første fastsætter disse bestemmelser i obligatoriske vendinger en forpligtelse for medlemsstaterne til at tilbyde ansøgeren en personlig samtale samt specifikke og detaljerede regler med hensyn til den måde, hvorpå samtalen skal afholdes. For det andet har sådanne regler til formål at sikre, at ansøgeren er blevet opfordret til i samarbejde med den myndighed, der forestår denne samtale, at fremlægge alle de oplysninger, der er relevante med henblik på at vurdere, om den pågældendes ansøgning om international beskyttelse kan antages til behandling og givet fald er begrundet, hvilket, som anført i den foregående præmis, tillægger denne samtale afgørende betydning i proceduren for behandling af denne ansøgning (jf. analogt 14.5.2020, NKT Verwaltung og NKT mod

Kommissionen, C-607/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2020:385, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

- 71 Det skal, henset til den forelæggende rets spørgsmål i denne henseende, tilføjes, at hverken den mulighed, som ansøgeren har for i forbindelse med sin sag skriftligt at redegøre for de forhold, der rejser tvivl om gyldigheden af den afgørelse om afvisning, der er truffet vedrørende hans ansøgning om beskyttelse, eller den forpligtelse, der i henhold til national ret påhviler den besluttende myndighed og den ret, der behandler sagen, til ex officio at undersøge alle relevante faktiske omstændigheder, er tilstrækkelige til at afhjælpe, at der ikke er afholdt en samtale. Selv om den omstændighed, at en bestemmelse, der i national ret gennemfører de afvisningsgrunde, der er fastsat i proceduredirektivets artikel 33, stk. 2, overlader en skønsmargen til den besluttende myndighed med hensyn til hensigtsmæssigheden af at anvende en bestemt begrundelse i den foreliggende sag, ganske vist kan nødvendiggøre en hjemvisning af sagen til denne myndighed, kan den omstændighed, at der ikke findes en sådan skønsmargen i tysk ret, ikke begrunde, at ansøgeren nægtes adgang til at udøve retten til at blive hørt, således som denne er fastsat i dette direktiv. Som det fremgår af denne doms præmis 59-69, er det, når der ikke er afholdt en personlig samtale for den besluttende myndighed i første instans, alene muligt at sikre den effektive karakter af retten til at blive hørt på dette senere trin i proceduren, når en sådan samtale finder sted ved den ret, for hvilken der er anlagt sag til prøvelse af denne myndigheds afgørelse om afvisning, og under overholdelse af samtlige de betingelser, der er fastsat i proceduredirektivet.
- 72 I det foreliggende tilfælde fremgår det af den forelæggende rets svar på Domstolens anmodning om uddybende oplysninger, at tysk ret i tilfælde af tilsidesættelse af forpligtelsen til at tilbyde ansøgeren en personlig samtale under proceduren i første instans for den besluttende myndighed ikke systematisk garanterer ansøgerens ret til en personlig høring i forbindelse med retssagen. Det fremgår endvidere af dette svar, at selv om det ved en fortolkning og en anvendelse af de nationale bestemmelser, der er i overensstemmelse med EU-retten, er muligt at sikre en sådan høring af enhver ansøger, kan overholdelsen af samtlige de betingelser, som proceduredirektivets artikel 15 fastsætter for den personlige samtale, som følge af de nationale retsplejeregler ikke sikres under en høring ved den ret, der behandler retssagen.
- 73 I sidste ende tilkommer det den forelæggende ret at efterprøve, om Milkiyas Addis i forbindelse med tvisten i hovedsagen er blevet eller endnu kan gives mulighed for at blive hørt under fuld overholdelse af de grundlæggende betingelser og garantier, der finder anvendelse i hovedsagen, med henblik på at gøre det muligt for ham personligt og på et sprog, som han behersker, at fremsætte sine synspunkter til anvendelsen af den i dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), omhandlede begrundelse på hans personlige situation. Såfremt den forelæggende ret finder, at denne mulighed ikke kan sikres den pågældende i forbindelse med retssagen, påhviler det den at annullere afgørelsen om afslag og at hjemvise sagen til den besluttende myndighed.
- 74 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at proceduredirektivets artikel 14 og 34 skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en tilsidesættelse af forpligtelsen til at tilbyde en ansøger om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes en afgørelse om afvisning på grundlag af dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), ikke fører til annulation af denne afgørelse, og at sagen hjemvises til den besluttende myndighed, medmindre denne lovgivning giver ansøgeren mulighed for i forbindelse med en retssag til prøvelse af en sådan afgørelse personligt at fremsætte alle sine argumenter mod den nævnte afgørelse under en høring, der

opfylder de betingelser og de gældende grundlæggende garantier, der er fastsat i nævnte direktivs artikel 15, og disse argumenter ikke vil kunne ændre den pågældende afgørelse.

Sagsomkostninger

- 75 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 14 og 34 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en tilsidesættelse af forpligtelsen til at tilbyde en ansøger om international beskyttelse en personlig samtale, inden der træffes en afgørelse om afvisning på grundlag af dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), ikke fører til annullation af denne afgørelse, og at sagen hjemvises til den besluttende myndighed, medmindre denne lovgivning giver ansøgeren mulighed for i forbindelse med en retssag til prøvelse af en sådan afgørelse personligt at fremsætte alle sine argumenter mod den nævnte afgørelse under en høring, der opfylder de betingelser og de gældende grundlæggende garantier, der er fastsat i nævnte direktivs artikel 15, og disse argumenter ikke vil kunne ændre den pågældende afgørelse.

Underskrifter

* Processprog: tysk.